ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
_____№ ___ ___

ПОРЯДОК
та спеціальні вимоги до маркування

І. Загальні положення

1. Цей Порядок та спеціальні вимоги до маркування (далі – Порядок) установлюють механізм застосування зазначення країни походження або місця походження під час маркування харчових продуктів, перелік яких визначено цим наказом та додатком 7 до Закону України “Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів”.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

м’ясна обрізь – дрібні шматки м’яса, визнані придатними для споживання людиною і виготовлені винятково під час процесів обрізання, обвалювання туш або розрізання м’яса;

нарізане м’ясо – м’ясо, м’ясна обрізь, нарізано на дрібні шматочки або індивідуальні порції, яке не потребує подальшого розрізання оператором ринку харчових продуктів та пропонується до реалізації або постачання кінцевому споживачу, крім фаршу з яловичини та мясної обрізі;

нарізане м’ясо нефасоване – нарізане м’ясо, виставлене на продаж без попереднього пакування в точках продажу кінцевому споживачу, а також шматки м’яса, призначеного для нарізання на вимогу кінцевого споживача;

нарізане м’ясо фасоване – нарізане м’ясо в індивідуальній упаковці, призначеній незмінною для кінцевого споживача або для потужності, що займається лише роздрібною торгівлею. Пакування повинно бути таким, що не дозволяє змінювати його вміст без пошкодження пакування або заміни упаковки;

партія м’яса – м’ясо одного виду тварин з кісткою або без неї, подрібнене або рублене, зрізане або зрубане або упаковане на одній потужності за однакових умов;

подрібнене (січене) м’ясо – м’ясо, відділене від кісток та подрібнене на фрагменти із вмістом солі менше ніж 1 %;

торгівля м’ясом – діяльність, пов’язана з реалізацією та/або зберіганням з метою реалізації в точці продажу закладам громадського харчування, їдальням в установах та на підприємствах, ресторанам та іншим подібним операторам ринку харчових продуктів, магазинам, дистрибуційним центрам супермаркетів або постачанням кінцевому споживачу;

фарш м’ясний – будь-яке м’ясо, що було подрібнене на механічному приладі, з якого видалені сухожилля та сполучна тканина і яке підпадає під коди УКТ ЗЕД 0201, 0202, 0206 1095 00 та 0206 2991 00;

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України “Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів” (далі – Закон) та “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів”.

Розділ II. Спеціальні вимоги до маркування свіжого, охолодженого та замороженого м’яса свиней, овець, кіз та свійської птиці

1. Простежуваність

1. На кожному етапі виробництва, реалізації та/або обігу окремих типів м’яса, наведених у додатку 7 до Закону, оператори ринку харчових продуктів повинні запровадити та використовувати систему простежуваності відповідно до вимог Закону України “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів”. Оператори ринку харчових продуктів повинні вести записи, зокрема щодо прибуття та вибуття тварин, туш або напівтуш, та забезпечувати внутрішній зв’язок між прибуттям та вибуттям.

2. Така система повинна застосовуватись у спосіб, що забезпечує:

1) зв’язок між м’ясом і твариною або групою тварин, від яких воно було отримано. На етапі забою забезпечення такого зв’язку є відповідальністю оператора ринку на бійні;

2) передачу відомостей, зазначених у пунктах 1–5 підрозділу 2 розділу II цього Порядку, разом із м’ясом операторам ринку на наступних етапах виробництва та реалізації.

3. Оператор ринку харчових продуктів, який здійснює пакування або маркування м’яса, відповідно до пунктів 1–5 підрозділу 2 розділу II цього Порядку забезпечує відповідність між номером партії, що ідентифікує м’ясо, яке постачається споживачам або закладам громадського харчування, з відповідною партією або партіями м’яса. Усі одиниці пакування з однаковим номером партії повинні відповідати одним і тим самим зазначенням.

2. Маркування м’яса

1. Маркування окремих типів м’яса, зазначених у додатку 7 до Закону, призначеного для постачання кінцевому споживачу або для закладів громадського харчування, повинно містити таку інформацію:

1) назва країни, у якій вирощено тварину.

Назва країни, в якій тварину було вирощено, зазначається на етикетці як “Вирощено в: (назва країни)” з урахуванням таких критеріїв:

– для свиней:

якщо тварину забито у віці старше шести місяців, в інформації “Вирощено в: (назва країни)” зазначається назва країни, у якій відбувався останній період вирощування цієї тварини тривалістю не менше чотирьох місяців;

якщо тварину забито у віці молодше шести місяців і яка має живу масу не менше 80 кг, у інформації “Вирощено в: (назва країни)” зазначається назва країни, у якій відбувався період вирощування, після досягнення цією твариною маси у 30 кг;

якщо тварину забито у віці молодше шести місяців, і яка має живу масу менше 80 кг, у інформації “Вирощено в: (назва країни)” зазначається назва країни, у якій тривав весь період вирощування;

– для овець та кіз:

в інформації “Вирощено в: (назва країни)” зазначається назва країни, у якій відбувався останній період вирощування тривалістю не менше шести місяців;

якщо тварину забито у віці молодше шести місяців, в інформації “Вирощено в: (назва країни)” зазначається назва країни, у якій тривав весь період вирощування;

– для свійської птиці:

в інформації “Вирощено в: (назва країни)” зазначається назва країни, в якій відбувався останній період вирощування цієї свійської птиці тривалістю не менше одного місяця;

якщо свійську птицю забито у віці молодше одного місяця, в інформації “Вирощено в: (назва країни)” зазначається назва країни, у якій тривав весь період вирощування, після того як її було переведено на відгодівлю;

2) назва країни, у якій забито тварину.

Назва країни, у якій тварину було забито, зазначається на етикетці як “Забито в: (назва країни)”;

3) номер партії, що ідентифікує м’ясо, призначене для кінцевого споживача або для закладів громадського харчування.

2. Якщо періоди зазначені у підпункті 1 пункту 1 підрозділу 2 розділу II вирощування свиней, овець, кіз та свійської птиці не були витримані в жодній із країн, у яких тварини вирощувалися, замість інформації “Вирощено в: (назва країни)” оператор ринку харчових продуктів має право зазначати інформацію “Вирощено в: (перелік країн, у яких вирощувалися тварини)”. На запит кометентного органу оператор ринку харчових продуктів зобов’язаний надати докази того, що тварини вирощувалися в зазначених країнах.

3. Якщо м’ясо було отримано від тварин, народжених, вирощених та забитих в одній країні, оператор ринку харчових продуктів замість інформації “Вирощено в: (назва країни)” та “Забито в: (назва країни)” зазначає інформацію “Походження: (назва країни)”. На запит компетентного органу оператор ринку харчових продуктів зобов’язаний надати відповідні докази того, що тварини народилися, були вирощені та забиті в одній країні.

4. Якщо в одній упаковці, що постачається кінцевому споживачу або закладу громадського харчування, містяться шматки м’яса від одного й того самого або різних видів тварин, маркування яких відповідає критеріям, зазначеним у пунктах 1–3 підрозділу 2 розділу II, маркування повинно містити таку інформацію:

1) назва країни або перелік країн, як зазначено в пунктах 1–3 підрозділу 2 розділу II, для кожного виду тварин;

2) номер партії, який ідентифікує кожен такий шматок м’яса, що постачається кінцевому споживачу або закладу громадського харчування.

5. Для зазначення країни походження або місця походження фаршу м’ясного та м’ясної обрізі використовуються такі позначення:

1) “Країна походження: Україна”, якщо м’ясний фарш або м’ясна обрізь вироблені виключно із м’яса тварин, народжених, вирощених та забитих в Україні;

2) “Вирощено та забито в Україні”, якщо м’ясний фарш або м’ясна обрізь вироблені виключно із м’яса тварин, вирощених та забитих в Україні;

3) “Вирощено та забито не в Україні”, якщо м’ясний фарш або м’ясна обрізь вироблені виключно із м’яса тварин, ввезеного в Україну;

4) “Вирощено не в Україні” та “Забито в Україні”, якщо м’ясний фарш або м’ясна обрізь вироблені виключно із м’яса забійних тварин, ввезених та забитих в Україні;

5) “Вирощено та забито в Україні та поза її межами”, якщо м’ясний фарш або м’ясна обрізь вироблені з:

м’яса тварин, вирощених і забитих в Україні, та з м’яса тварин, ввезеного в Україну;

м’яса, отриманого від тварин, ввезених і забитих в Україні.

6. Оператори ринку харчових продуктів мають право надавати додаткову інформацію щодо походження м’яса, крім зазначеної в пунктах 1–5, у добровільному порядку. Така додаткова інформація не повинна суперечити вимогам розділу IV Закону.

Розділ III. Спеціальні вимоги до маркування яловичини та продуктів з яловичини

1. Оператори ринку харчових продуктів на всіх стадіях виробництва та обігу яловичини або продуктів із неї зобов’язані запровадити систему простежуваності та дотримуватися вимог щодо маркування, передбачених у цьому Порядку.

2. Система простежуваності повинна забезпечувати зв’язок між тушею, напівтушею, четвертиною або великим шматком м’яса та ідентифікаційним номером окремої тварини або ідентифікаційними номерами групи тварин.

3. Маркування повинно містити зазначені нижче відомості:

1) номер або код для посилання, що забезпечує зв’язок між м’ясом і твариною або групою тварин. Цей номер може бути ідентифікаційним номером окремої тварини, від якої отримано яловичину, або ідентифікаційним номером групи тварин;

2) реєстраційний номер (номер експлуатаційного дозволу) бійні, на якій було забито тварину або групу тварин, і назву країни, у якій знаходиться бійня. У зазначенні повинно бути зазначено: “Забито в: (назва країни) (реєстраційний номер (номер експлуатаційного дозволу) потужності)”;

3) реєстраційний номер (номер експлуатаційного дозволу) потужності з розбирання та обвалювання м’яса, на якій здійснювалося розбирання та обвалювання туші або партії туш, а також назву країни, в якій розташована така потужність. У зазначенні повинно бути вказано: “Розібрано та обвалено в: (назва країни) (реєстраційний номер (номер експлуатаційного дозволу) потужності)”.

4. Оператори ринку харчових продуктів, що розміщують на ринку (вводять в обіг) яловичину або продукти з неї, повинні також зазначати в маркуванні такі відомості:

1) країна народження тварин;

2) назва всіх країн, у яких здійснювалося вирощування;

3) назва країни, у якій здійснювався забій.

5. Якщо яловичину отримано від тварин, ввезених в Україну живими і щодо яких немає інформації про їх місце народження та/або місце вирощування, крім останнього місця вирощування, замість місця народження та/або місця вирощування в маркуванні зазначається інформація “Отримано від тварини, увезеної живою в Україну з: (назва країни)”.

6. Якщо яловичину отримано від тварини, народженої, вирощеної та забитої в одній країні, у маркуванні зазначається інформація “Країна походження: (назва країни)”.

7. Оператори ринку харчових продуктів, що виробляють фарш м’ясний із яловичини, повинні зазначати на маркуванні інформацію “Вироблено в:

(назва країни)”. Якщо країна походження яловичини відрізняється від країни, в якій фарш м’ясний було виготовлено, на маркуванні зазначається інформація “Країна походження: (назва країни)”.

8. Оператори ринку харчових продуктів, що виготовляють фарш м’ясний із яловичини, мають право в добровільному порядку зазначати на маркуванні таку додаткову інформацію:

одне або декілька зазначень, передбачених у пунктах 1–7 цього розділу та/або дату приготування фаршу.

9. Оператори ринку харчових продуктів, що розміщують на ринку (вводять в обіг) м’ясну обрізь, повинні зазначати на маркуванні наведені нижче відомості:

1) назва країни забою тварин, від яких отримано м’ясну обрізь, яка зазначається як “Забито в: (назва країни)”;

2) назва країни, в якій було вироблено м’ясну обрізь, та реєстраційний номер (номер експлуатаційного дозволу) потужності, на якій її було вироблено, які зазначаються як “Вироблено в: (назва країни та реєстраційний номер (номер експлуатаційного дозволу) потужності)”;

3) назви країн, в яких тварини, що входять до складу групи, народилися та були вирощені. У маркуванні зазначається інформація “Тварини народжені та вирощені в: (назви країн, в яких тварини були народжені та вирощені)”;

Якщо всі тварини у групі народилися, були вирощені та забиті в одній і тій самій країні, оператори ринку харчових продуктів повинні зазначати інформацію “Країна походження: (назва країни, в якій тварини народилися, були вирощені та забиті)”.

10. Оператори ринку харчових продуктів, що розміщують на ринку (вводять в обіг) нарізане м’ясо фасоване, зобов’язані дотримуватися вимог пункту 4 цього розділу, а також додатково зазначати на маркуванні такі відомості:

1) назва країни, у якій тварину було забито, разом із реєстраційним номером (номером експлуатаційного дозволу) бійні або, якщо це доцільно, двох

або трьох боєнь, на яких було забито тварин, що входять до складу групи. У маркуванні необхідно зазначити інформацію “Тварини із групи були забиті в: (назва країни) (реєстраційний номер (номер експлуатаційного дозволу) бійні або двох чи трьох боєнь)”;

2) назва країни, у якій здійснювалося обвалювання туш, разом із реєстраційним номером (номером експлуатаційного дозволу) потужності з розбирання та обвалювання м’яса або, якщо це доцільно, двох або трьох потужностей з розбирання та обвалювання м’яса, на яких здійснювалося обвалювання туш. У маркуванні необхідно зазначити інформацію “М’ясо в партії розібрано та обвалено в: (назва країни) (реєстраційний номер (номер експлуатаційного дозволу) потужності з розбирання та обвалювання м’яса чи двох або трьох таких потужностей) ”.

11. Оператори ринку харчових продуктів у випадку, якщо декілька партій нарізаного м’яса нефасованого одночасно розміщуються в точці продажу кінцевому споживачу (виключно в закладах роздрібної торгівлі), забезпечують маркування відповідно до вимог пункту 4 цього розділу.

12. У місцях продажу кінцевому споживачу оператори ринку харчових продуктів зобов’язані маркувати нарізане м’ясо нефасоване із зазначенням назви країни, у якій тварини, від яких було отримано це м’ясо, народилися, були вирощені та забиті, разом із зазначенням назви країни, у якій здійснювалося обвалювання туш.

13. М’ясо від тварин, що народилися та/або були вирощені, та/або забиті в різних країнах, повинно бути чітко відокремленим одне від одного в місцях продажу. Інформація про походження повинна зазначатися в роздрібних точках продажу поряд із м’ясом у спосіб, що дає кінцевому споживачу можливість легко розрізняти м’ясо різного походження.

14. Оператори ринку харчових продуктів, що розміщують на ринку (вводять в обіг) нарізане м’ясо нефасоване, повинні щодня фіксувати дату, реєстраційні номери (номери експлуатаційних дозволів) боєнь, на яких тварини були забиті, а також потужностей з розбирання та обвалювання м’яса, на яких

здійснювалось обвалювання туш. Оператори ринку харчових продуктів повинні надавати таку інформацію за запитом споживача.

Розділ IV. Спеціальні вимоги маркування меду

1. Маркування меду повинно містити назву країни, у якій було його зібрано, яка зазначається як “Країна походження: (назва країни)”.

2. Якщо мед підлягав змішуванню (купажуванню), маркування повинно містити інформацію : “Купаж меду походить з: (назва країни)”.

Генеральний директор директорату
безпечності харчових продуктів **Микола МОРОЗ**